

การพัฒนารูปแบบจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชาเพื่อ พัฒนาทักษะชีวิตสำหรับนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยการกีฬา แห่งชาติ

Development of a Learning Management Model for Scouts and Girl Guides Based on the Principles of the King's Philosophy to Enhance Life Skills for Undergraduate Students at the Thailand National Sports University

ธนิต ลีเลิศ¹, สุรวุฒิ เพ็งแก่นท้าว²

^{1,2}มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานี, อุดรธานี, ประเทศไทย

Thanit Leelert¹, Surawut Pengkeantao²

^{1,2}Thailand National Sports University, Udonthani Campus, Udonthani, Thailand

✉: surawut_peng@hotmail.com

(Corresponding Email)

Received: 10 April 2025; Revised: 19 April 2025; Accepted: 10 May 2025

© The Author(s) 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชา และประเมินผลของรูปแบบที่พัฒนาต่อทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยใช้ระเบียบวิธีวิจัยและพัฒนา (R&D) ประกอบด้วย 3 ขั้นตอน ได้แก่ ศึกษาทบทวนแนวคิดและงานวิจัย พัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ และนำรูปแบบไปใช้และประเมินผล กลุ่มตัวอย่างคือ นักศึกษาปริญญาตรี 60 คน ที่ลงทะเบียนเรียนรายวิชาลูกเสือและยุวกาชาด โดยสุ่มแบบง่าย เครื่องมือวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม แบบสังเกตพฤติกรรม และแบบทดสอบทักษะชีวิต วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติเชิงพรรณนา (ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน) และสถิติเชิงอนุมานโดยใช้ Dependent t-test รูปแบบที่พัฒนาขึ้นบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงกับการเรียนรู้จากประสบการณ์ เน้นการพึ่งพาตนเอง การทำงานเป็นทีม ภาวะผู้นำ และกิจกรรมเพื่อสังคม เช่น โครงการ จิตอาสา และสถานการณ์จำลอง ผลการวิจัยพบว่า หลังการใช้รูปแบบ กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะชีวิตสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน จากระดับต้องพัฒนาเป็นระดับดีถึงดีเยี่ยม แสดงให้เห็นว่ารูปแบบนี้สามารถพัฒนาทักษะชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยเสนอแนะให้ขยายผลไปยังสถาบันอื่น และพัฒนาครูผู้สอน รวมถึงศึกษาผลในระยะยาวและบริบทที่หลากหลายต่อไป

คำสำคัญ: การจัดการเรียนรู้, ลูกเสือและยุวกาชาด, ศาสตร์พระราชา, ทักษะชีวิต, นักศึกษา
มหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

Abstract

This study aimed to develop a learning management model for Scout and Red Cross Youth activities based on the principles of the King's Philosophy and to evaluate its effects on the life skills of undergraduate students at the National Sports University. The research employed a Research and Development (R&D) methodology, consisting of three phases: reviewing related theories and literature, developing the learning management model, and implementing and evaluating the model. The sample consisted of 60 undergraduate students enrolled in the Scout and Red Cross Youth course, selected through simple random sampling. Research instruments included questionnaires, behavioral observation forms, and life skills tests. Data were analyzed using descriptive statistics (mean and standard deviation) and inferential statistics with a dependent t-test. The developed model integrated the Philosophy of Sufficiency Economy with experiential learning, emphasizing self-reliance, teamwork, leadership, and social engagement. Learning activities included project-based learning, volunteer service, and simulated leadership training. The results showed that after using the model, students' life skills significantly improved in all aspects - from a level requiring development to good or excellent levels. These findings indicate that the model effectively enhanced students' life skills. The study recommends expanding the model to other educational institutions, providing teacher training, and conducting further research to explore long-term outcomes and applications in diverse contexts.

Keywords: Learning Management, Scouts and Girl Guides, King's Philosophy, Life Skills, National Sports University Students

1. บทนำ

ในยุคแห่งการเปลี่ยนแปลงของสังคมโลกที่หมุนเวียนอย่างรวดเร็ว สังคมไทยในศตวรรษที่ 21 กำลังเผชิญกับความท้าทายหลากหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นปัญหาสิ่งแวดล้อม ภาวะเศรษฐกิจ การเปลี่ยนแปลงของเทคโนโลยี ไปจนถึงความเหลื่อมล้ำทางสังคมและวัฒนธรรม ซึ่งล้วนแล้วแต่ส่งผลกระทบต่อวิถีชีวิตของผู้คน โดยเฉพาะอย่างยิ่ง “กลุ่มเยาวชนและนักศึกษาระดับอุดมศึกษา” ที่กำลังก้าวเข้าสู่บทบาทของการเป็นกำลังสำคัญในการพัฒนาประเทศ การเตรียมความพร้อมให้บุคคลเหล่านี้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีคุณภาพ มีทักษะในการจัดการตนเอง สื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ และอยู่ร่วมกับผู้อื่นในสังคมได้อย่างเข้าใจและเคารพความแตกต่าง จึงถือเป็นภารกิจหลักของการจัดการศึกษาในปัจจุบัน (UNESCO, 2019) องค์การอนามัยโลก (World Health Organization, 1997) ได้ให้คำนิยามของ “ทักษะชีวิต” (Life Skills) ไว้ว่าเป็นความสามารถในการปรับตัวและพฤติกรรมเชิงบวกที่ช่วยให้บุคคลสามารถรับมือกับความต้องการและความท้าทายในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะทักษะหลัก 10 ด้าน ได้แก่ ทักษะการตัดสินใจ การแก้ปัญหา การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การคิดอย่างสร้างสรรค์ การสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างสัมพันธภาพ ความตระหนักรู้ในตนเอง การเห็นอกเห็นใจผู้อื่น การจัดการอารมณ์ และการจัดการความเครียด ซึ่งทักษะเหล่านี้สามารถส่งเสริมได้ผ่านกิจกรรมที่เน้นการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เช่น กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่มีรากฐานมั่นคงในระบบการศึกษาไทยมายาวนาน เนื่องจากเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง โดยใช้กิจกรรมกลางแจ้ง การทำงานร่วมกันเป็น

กลุ่ม และการเรียนรู้ผ่านบทบาทสมมติ ซึ่งช่วยปลูกฝังคุณลักษณะอันพึงประสงค์ ได้แก่ ความเสียสละ ความมีวินัย ความรับผิดชอบ ความกล้าหาญ และความเป็นผู้นำ รวมถึงการอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีคุณธรรมและจริยธรรม (กองลูกเสือและยุวกาชาด, 2561) งานวิจัยหลายชิ้นยืนยันว่ากิจกรรมดังกล่าวสามารถส่งเสริมทักษะชีวิตได้อย่างมีประสิทธิภาพ (ทองดี พรหมสุวรรณ, 2565) อย่างไรก็ตาม จากการทบทวนและสำรวจการจัดกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดในระดับอุดมศึกษาหลายแห่ง พบว่ากระบวนการดำเนินกิจกรรมยังคงยึดรูปแบบเดิม ขาดการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับบริบทของผู้เรียนในปัจจุบัน อีกทั้งยังไม่ได้นำหลักปรัชญาในการดำรงชีวิตตามบริบทไทยเข้ามาประยุกต์ใช้อย่างเป็นระบบ จึงขาดพลังในการสร้างความเชื่อมโยงระหว่างกิจกรรมกับคุณลักษณะการเป็นพลเมืองที่ดีในสังคมไทยยุคใหม่ “ศาสตร์พระราชา” อันเป็นแนวคิดที่พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช ทรงพระราชทานไว้แก่พสกนิกรไทยนานับการถือเป็นแนวทางการพัฒนาที่มีพื้นฐานจากความเข้าใจในธรรมชาติ สังคม และวัฒนธรรมไทยอย่างลึกซึ้ง โดยมีหัวใจสำคัญอยู่ที่ “หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ซึ่งประกอบด้วย 3 หลักการสำคัญ ได้แก่ ความพอประมาณ ความมีเหตุผล และการมีภูมิคุ้มกัน พร้อมด้วยเงื่อนไข 2 ประการคือ ความรู้ และคุณธรรม (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2550) หากสามารถบูรณาการแนวคิดดังกล่าวเข้ากับกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด ก็จะช่วยให้ผู้เรียนไม่เพียงแต่มีทักษะชีวิตที่จำเป็นต่อการดำรงอยู่ในสังคมโลกแต่ยังมีจิตสำนึกต่อส่วนรวม มีความรับผิดชอบต่อสังคม และสามารถพึ่งพาตนเองได้ในระยะยาว นอกจากนี้แนวทางดังกล่าวยังสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2561–2580) ในด้านการพัฒนาทุนมนุษย์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคนไทยให้มีคุณธรรม มีความสามารถในการเรียนรู้ตลอดชีวิต และสามารถดำรงตนอยู่ในโลกที่เปลี่ยนแปลงได้อย่างยั่งยืน ตลอดจนเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) ขององค์การสหประชาชาติ ในเป้าหมายที่ 4 “การศึกษาที่มีคุณภาพ” (United Nations, 2015) ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจพัฒนา “รูปแบบการจัดการเรียนรู้กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชา” ที่สอดคล้องกับบริบทของนักศึกษาระดับปริญญาตรีในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ โดยมุ่งหวังว่ารูปแบบนี้จะสามารถเสริมสร้างทักษะชีวิตได้อย่างเป็นระบบ ส่งเสริมคุณลักษณะอันพึงประสงค์ และเป็นต้นแบบของนวัตกรรมการเรียนรู้เชิงบูรณาการที่นำภูมิปัญญาไทยมาประยุกต์ใช้ร่วมกับกิจกรรมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ

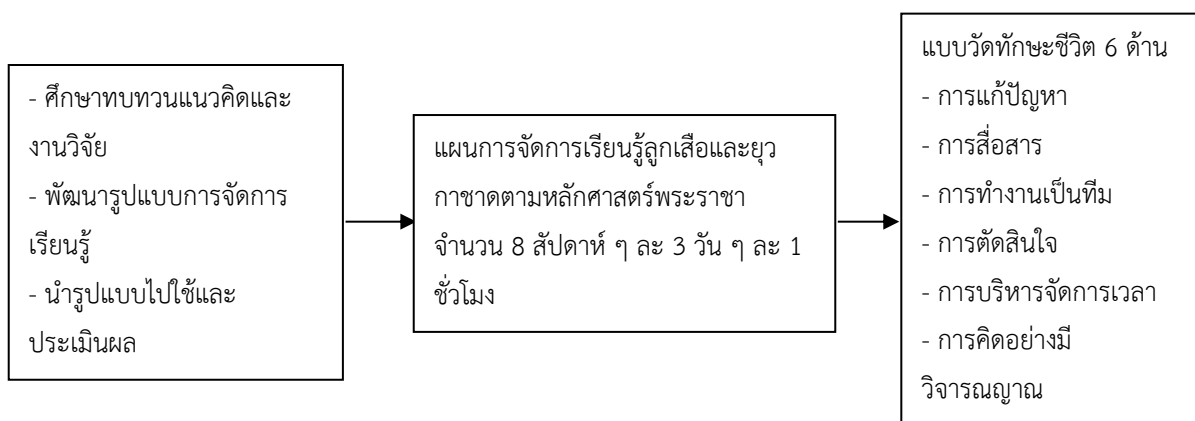
2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 2.1 เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชา
- 2.2 เพื่อประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชาต่อทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

3. วิธีดำเนินการวิจัย

3.1 รูปแบบการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยและพัฒนา (Research and Development: R&D) มีวัตถุประสงค์เพื่อพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราช และเพื่อประเมินผลของการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชต่อทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

รูปภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย (Conceptual framework)

3.2 ประชากร คือ ประชากรที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด และมีส่วนร่วมในกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดภายในมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ

3.3 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่าง คือ นักศึกษาระดับปริญญาตรีชั้นปีที่ 2 ของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ วิทยาเขตอุดรธานีที่ลงทะเบียนเรียนในรายวิชาที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด จะถูกคัดเลือกโดยใช้ สูตรการคำนวณขนาดตัวอย่างของ Krejcie & Morgan (1970) ใช้ตารางเพื่อหาขนาดตัวอย่างที่เหมาะสมจากขนาดประชากรที่กำหนด ในกรณีที่คุณต้องการคำนวณขนาดตัวอย่างสำหรับประชากรที่มีขนาดประมาณ 120 คน ตามตารางของ Krejcie & Morgan ผู้วิจัยใช้ขนาดกลุ่มตัวอย่างร้อยละ 30 จะได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 36 คน เพื่อป้องกันการถอนตัว (Drop out) ในระหว่างจัดกิจกรรมพลศึกษาจึงได้กำหนดกลุ่มตัวอย่างเพิ่มขึ้นอีกร้อยละ 30 รวมทั้งหมด 46 คน การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

ตารางที่ 1 เกณฑ์ในการกำหนดกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร	กลุ่มตัวอย่าง
หลักร้อย	ร้อยละ 15-30
หลักพัน	ร้อยละ 10-15
หลักหมื่น	ร้อยละ 5-10

3.4 เครื่องมือการวิจัย

3.4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลอง

1) แผนการจัดการเรียนรู้รู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชฯ จำนวน 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน ๆ ละ 1 ชั่วโมง โดยทำการวิจัยในวันจันทร์ พุธ และศุกร์

2) นำแผนการจัดการเรียนรู้รู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ของแผนการจัดการเรียนรู้ ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.71

3) นำแผนการจัดการเรียนรู้รู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชฯ ที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับนักศึกษาที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน

3.4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ

3.4.2.1 แบบวัดทักษะชีวิต โดยแบ่งทักษะชีวิตออกเป็น 6 ด้านหลัก ได้แก่ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การตัดสินใจ การบริหารจัดการเวลา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ มีข้อคำถามด้านละ 10 ข้อ รวม 60 ข้อ โดยประเมินทักษะชีวิต 4 ระดับ คือ

ระดับทักษะชีวิต 1	หมายถึง	ไม่เห็นด้วย
ระดับทักษะชีวิต 2	หมายถึง	เห็นด้วยเล็กน้อย
ระดับทักษะชีวิต 3	หมายถึง	เห็นด้วยปานกลาง
ระดับทักษะชีวิต 4	หมายถึง	เห็นด้วยมาก

การแปลผล

คะแนนรวมที่ได้จะบ่งบอกถึงระดับทักษะชีวิตในแต่ละด้าน

คะแนน 24-30 หมายถึง ทักษะชีวิตดีเยี่ยม

คะแนน 18-23 หมายถึง ทักษะชีวิตดี

คะแนน 12-17 หมายถึง ทักษะชีวิตปานกลาง

คะแนนต่ำกว่า 12 หมายถึง ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม

3.4.2.2 นำแบบวัดผลทักษะชีวิตของนักศึกษาให้อาจารย์ที่ปรึกษาตรวจพิจารณาเพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไข

3.4.2.3 นำแบบวัดผลทักษะชีวิตของนักศึกษาปรับปรุงแก้ไขแล้วไปให้ผู้เชี่ยวชาญ จำนวน 3 ท่าน ตรวจสอบค่าดัชนีความสอดคล้อง (Index of Congruence: IOC) ได้ค่าดัชนีความสอดคล้อง เท่ากับ 0.77

3.4.2.4 นำแบบวัดผลทักษะชีวิตของนักศึกษาที่ปรับปรุงแก้ไขแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลายที่มีคุณสมบัติคล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน

3.4.2.5 นำผลการทดลองใช้แบบวัดผลทักษะชีวิตของนักศึกษาหาคุณภาพรายข้อคำถามโดยหาค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนของแต่ละข้อกับคะแนนรวมทั้งหมด ถ้าหากพบว่าข้อ

ได้มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่า ข้อนั้นสามารถวัดในสิ่งที่ต้องการได้แต่หากข้อใดไม่มีความสัมพันธ์อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 แสดงว่าข้อคำถามนั้นไม่สามารถวัดในสิ่งที่ต้องการไม่ได้ให้ตัดข้อความข้อนั้นออก

3.4.3 การเก็บรวบรวมข้อมูล

1. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบโดยใช้แบบทดสอบทักษะชีวิต
2. ดำเนินการทดลองโดยสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น จำนวน 8 แผน ระยะเวลา 8 สัปดาห์ ๆ ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ ตั้งแต่เวลา 15.40 ถึง 16.40 น.
4. ประเมินผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนรู้ของนักศึกษาก่อนและหลังการใช้รูปแบบโดยใช้แบบทดสอบทักษะชีวิต หลังจากการทดลองสัปดาห์ที่ 8
5. นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบแต่ละรายการมาวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เพื่อพรรณนาข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ค่าเฉลี่ยของทักษะชีวิตออกเป็น 6 ด้านหลัก ได้แก่ การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การตัดสินใจ การบริหารจัดการเวลา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ
2. สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่ Paired t-test เพื่อวิเคราะห์เปรียบเทียบค่าเฉลี่ยคะแนนทักษะชีวิตก่อนและหลังการทดลอง
3. กำหนดค่านัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

4. ผลการวิจัย

4.1 ข้อมูลส่วนบุคคล

ตารางที่ 2 แสดงข้อมูลส่วนบุคคลของกลุ่มตัวอย่าง (n=46)

ข้อมูลส่วนบุคคล	จำนวน	ร้อยละ
เพศ		
ชาย	15	32.61
หญิง	31	67.39
อายุ (ปี)		
18-19 ปี	39	84.79
20-21 ปี	7	15.21

จากตารางที่ 2 กลุ่มตัวอย่างทั้งหมด 46 คน แบ่งเป็นเพศชาย 15 คน และเพศหญิง 31 คน อายุ 18-19 ปี จำนวน 39 คน และอายุ 20-21 ปี จำนวน 7 คน

4.2 คะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคม

4.2.1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของทักษะทางสังคม

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ยทักษะทางสังคม (n=46)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$ (SD)	การแปลผล
การแก้ปัญหา		
ก่อนการทดลอง	11.23 (0.43)	ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม ทักษะชีวิตดี
หลังการทดลอง	22.96 (0.77)	
การสื่อสาร		
ก่อนการทดลอง	13.67 (0.68)	ทักษะชีวิตปานกลาง
หลังการทดลอง	20.12 (0.58)	ทักษะชีวิตดี
การทำงานเป็นทีม		
ก่อนการทดลอง	9.77 (0.74)	ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม ทักษะชีวิตดี
หลังการทดลอง	22.12 (0.55)	
การตัดสินใจ		
ก่อนการทดลอง	16.55 (0.46)	ทักษะชีวิตปานกลาง
หลังการทดลอง	19.63 (0.54)	ทักษะชีวิตดี
การบริหารจัดการเวลา		
ก่อนการทดลอง	9.06 (0.44)	ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม ทักษะชีวิตดีเยี่ยม
หลังการทดลอง	26.65 (0.56)	
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ		
ก่อนการทดลอง	11.23 (0.52)	ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม ทักษะชีวิตดีเยี่ยม
หลังการทดลอง	27.33 (0.40)	
รวม		
ก่อนการทดลอง	14.31 (0.55)	ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม ทักษะชีวิตดี
หลังการทดลอง	23.14 (0.57)	

จากตารางที่ 3 พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนทักษะทางสังคมโดยรวมก่อนการทดลองอยู่ในระดับ ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม และหลังการทดลองอยู่ในระดับทักษะชีวิตดี โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ก่อนการทดลองอยู่ในระดับต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม แต่หลังการทดลอง 8 สัปดาห์ พบว่า กลุ่มตัวอย่างมีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมสูงขึ้นในระดับดีถึงดีเยี่ยมในทุกๆด้าน

4.2.2 ผลการเปรียบเทียบทักษะทางสังคมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง

ตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมระหว่างก่อนและหลังการทดลอง (n=46)

ทักษะทางสังคม	$\bar{x}$ (SD)	t	df	p-value
การแก้ปัญหา				
ก่อนการทดลอง	11.23 (0.43)	3.59	45	0.002
หลังการทดลอง	22.96 (0.77)			
การสื่อสาร				
ก่อนการทดลอง	13.67 (0.68)	4.56	45	0.000
หลังการทดลอง	20.12 (0.58)			
การทำงานเป็นทีม				
ก่อนการทดลอง	9.77 (0.74)	5.66	45	0.000
หลังการทดลอง	22.12 (0.55)			
การตัดสินใจ				
ก่อนการทดลอง	16.55 (0.46)	6.66	45	0.000
หลังการทดลอง	19.63 (.054)			
การบริหารจัดการเวลา				
ก่อนการทดลอง	9.06 (0.44)	8.36	45	0.000
หลังการทดลอง	26.65 (0.56)			
การคิดอย่างมีวิจารณญาณ				
ก่อนการทดลอง	11.23 (0.52)	4.97	45	0.01
หลังการทดลอง	27.33 (0.40)			
รวม				
ก่อนการทดลอง	14.31 (0.55)	5.64	45	0.000
หลังการทดลอง	23.14 (0.57)			

จากตารางที่ 4 ผลการเปรียบเทียบคะแนนทักษะทางสังคมโดยรวมหลังการทดลองสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยแยกเป็นรายด้าน พบว่า ทักษะทางสังคมหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกๆด้าน

5. อภิปรายผล

ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มตัวอย่างซึ่งเป็นนักศึกษาระดับปริญญาตรีของมหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ มีคะแนนทักษะทางสังคมก่อนการทดลองอยู่ในระดับที่ต้องพัฒนาและฝึกฝนทักษะชีวิตเพิ่มเติม และระดับปานกลาง อย่างไรก็ตาม หลังจากเข้าร่วมโปรแกรมการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชทานเป็นเวลา 8 สัปดาห์ พบว่ากลุ่มตัวอย่ามีคะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยระดับทักษะชีวิตของกลุ่มตัวอย่างพัฒนาไปอยู่ในระดับดีเยี่ยมในทุกด้าน เพราะการจัดการเรียนรู้ลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชทานเป็นการพัฒนาทักษะทางสังคมจากการเรียนรู้แบบ

ประสบการณ์ตรง ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับแนวคิดของ Kolb (1984) เกี่ยวกับ Experiential Learning Theory ซึ่งระบุว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นจากการมีประสบการณ์ตรง การปฏิบัติจริง และการสะท้อนคิด กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นรูปแบบการเรียนรู้ที่เน้นการทำกิจกรรมเป็นกลุ่ม สร้างสถานการณ์จำลองที่ท้าทาย และส่งเสริมการตัดสินใจของผู้เรียน ซึ่งช่วยให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาทักษะการสื่อสาร การทำงานเป็นทีม และความเป็นผู้นำได้ดีขึ้น (Goleman, 1995) ศาสตร์พระราชาเป็นแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาตนเอง ความพอประมาณ มีเหตุผล และมีภูมิคุ้มกัน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการพัฒนาทักษะชีวิต โดยเฉพาะทักษะทางสังคม ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เณรชัย ยอดแก้ว (2563) ที่พบว่า การจัดการเรียนรู้ที่บูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงช่วยเสริมสร้างความรับผิดชอบ ความมีวินัย และการทำงานเป็นทีมของผู้เรียน กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่มีโครงสร้างชัดเจน และเน้นการมีส่วนร่วมของผู้เรียน ทำให้ผู้เรียนสามารถฝึกฝนทักษะการแก้ปัญหาและการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น งานวิจัยของ Smith & Fey (2000) พบว่า การฝึกอบรมที่เน้นกิจกรรมกลุ่มสามารถพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมและทักษะทางสังคมได้อย่างมีประสิทธิภาพ ผลลัพธ์ของการศึกษานี้จึงสะท้อนถึงประโยชน์ของกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดที่ส่งเสริมการพัฒนาทักษะชีวิตในระดับสูง ระยะเวลา 8 สัปดาห์เป็นช่วงเวลาที่เหมาะสมพอในการพัฒนาทักษะชีวิตของผู้เรียน โดยเฉพาะในเรื่องของการปรับตัว ความมั่นใจในตนเอง และการสื่อสารระหว่างบุคคล งานวิจัยของ Bandura (1997) เรื่อง Social Learning Theory ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ผ่านการสังเกตและการฝึกฝนอย่างต่อเนื่องสามารถช่วยให้บุคคลพัฒนาทักษะใหม่ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยที่พบว่าทักษะชีวิตของกลุ่มตัวอย่างพัฒนาขึ้นอย่างชัดเจน

5.1 การแก้ปัญหา

ผลการวิจัยพบว่าทักษะทางสังคมของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ โดยเฉพาะในด้านการแก้ปัญหา ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงประสิทธิภาพของรูปแบบการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาขึ้นในการเสริมสร้างทักษะชีวิตของนักศึกษาระดับปริญญาตรีผ่านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชา การเรียนรู้ผ่านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดช่วยให้ผู้เรียนได้พัฒนาทักษะการแก้ปัญหาโดยอาศัยสถานการณ์จริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิด Experiential Learning Theory ของ Kolb (1984) ที่ระบุว่าการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพเกิดขึ้นจากการลงมือปฏิบัติจริงและการสะท้อนคิด กิจกรรมที่ต้องเผชิญปัญหาในสถานการณ์จริง เช่น การเอาตัวรอดในป่า การทำงานเป็นทีม และการตัดสินใจในภาวะวิกฤต ล้วนเป็นกระบวนการที่ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนากลยุทธ์ในการแก้ปัญหาได้อย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Huffman & Skoglund (2018) พบว่าการมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์และการตัดสินใจอย่างรวดเร็วช่วยพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาและความสามารถในการตัดสินใจของผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษานี้ที่พบว่าคะแนนเฉลี่ยด้านการแก้ปัญหาเพิ่มขึ้นอย่างมีนัยสำคัญหลังการทดลอง ศาสตร์พระราชาเป็นแนวคิดที่เน้นการพึ่งพาตนเอง การคิดอย่างมีเหตุผล และการวางแผนอย่างรอบคอบ ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้กับการพัฒนาทักษะการแก้ปัญหาได้เป็นอย่างดี หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2550) เน้นให้บุคคล

สามารถวิเคราะห์ปัญหาอย่างรอบคอบ พิจารณาทางเลือกที่เหมาะสม และเลือกแนวทางแก้ปัญหาที่สมดุลระหว่างความเป็นไปได้และความยั่งยืน ผลการศึกษานี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ เฉลิมชัย ยอดแก้ว (2563) ที่พบว่า การบูรณาการศาสตร์พระราชาในการเรียนรู้ช่วยให้ผู้เรียนสามารถคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันได้ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขาเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้เข้ากับสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงและตัดสินใจบนพื้นฐานของเหตุผลมากกว่าความรู้สึก กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนได้เผชิญสถานการณ์ที่ต้องแก้ไขปัญหาด้วยตนเองและร่วมมือกับผู้อื่นในการหาทางออก ซึ่งช่วยให้เกิดการเรียนรู้ที่ลึกซึ้งขึ้น งานวิจัยของ Baker & Fraser (2005) พบว่าการเรียนรู้ที่ใช้กระบวนการกลุ่มและการแก้ปัญหาแบบร่วมมือกันสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจได้ดีขึ้น ผลการวิจัยนี้ยังสอดคล้องกับแนวคิด Problem-Based Learning (PBL) ของ Barrows (1986) ที่ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่มุ่งเน้นการแก้ปัญหาเป็นศูนย์กลาง (Problem-Centered Learning) สามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และค้นหาแนวทางแก้ไขปัญหามีประสิทธิภาพมากขึ้น การเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้นในช่วง 8 สัปดาห์ของการทดลองแสดงให้เห็นว่าการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอสามารถช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะใหม่ ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Ericsson, Krampe, & Tesch-Römer (1993) สนับสนุนแนวคิดเรื่อง Deliberate Practice ซึ่งระบุว่า การฝึกฝนที่มีเป้าหมายชัดเจนและต่อเนื่องสามารถนำไปสู่การพัฒนาทักษะในระดับสูงได้

5.2 การสื่อสาร

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมด้านการสื่อสารของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งบ่งชี้ว่า กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชามีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสารของนักศึกษาในระดับปริญญาตรี กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่เน้นการทำงานเป็นทีม การประสานงาน และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยพัฒนาทักษะการสื่อสาร งานวิจัยของ Scouting and Leadership Development Institute (2020) พบว่าผู้เข้าร่วมกิจกรรมลูกเสือมีพัฒนาการด้านการสื่อสารที่ดีขึ้น เนื่องจากพวกเขาได้รับโอกาสฝึกฝนการพูดในที่สาธารณะ การทำงานร่วมกับกลุ่ม และการใช้ภาษากายเพื่อเสริมสร้างความเข้าใจ นอกจากนี้ ผลการศึกษาของ Durlak, Weissberg, Dymnicki, Taylor, and Schellinger (2011) ยังชี้ให้เห็นว่ากิจกรรมที่ส่งเสริมการทำงานร่วมกันในกลุ่มมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาทักษะการสื่อสาร การฟัง และการแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล ศาสตร์พระราชาเน้นให้ประชาชนเรียนรู้การสื่อสารที่มีเป้าหมายชัดเจน มีเหตุผล และสร้างสรรค์ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในกิจกรรมการเรียนรู้ด้านลูกเสือและยุวกาชาดได้เป็นอย่างดี แนวคิดเรื่อง "เข้าใจ เข้าถึง พัฒนา" ของพระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (2550) เน้นให้บุคคลสามารถสื่อสารและเข้าใจผู้อื่นได้อย่างลึกซึ้งก่อนที่จะทำการพัฒนา ซึ่งตรงกับแนวคิดเรื่อง Empathetic Communication ของ Rogers (1951) ที่ระบุว่า การสื่อสารที่ดีต้องมีความเข้าใจและสามารถถ่ายทอดความคิดอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาทักษะการสื่อสารจำเป็นต้องอาศัยการฝึกฝนอย่างสม่ำเสมอ งานวิจัยของ Ericsson, Krampe, & Tesch-Römer (1993) สนับสนุนแนวคิด Deliberate

Practice ซึ่งระบุว่าการฝึกฝนที่มีเป้าหมายและได้รับคำแนะนำจากผู้เชี่ยวชาญสามารถช่วยพัฒนาทักษะได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งตรงกับการออกแบบกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนฝึกพูด ฟัง และนำเสนอข้อมูลอย่างต่อเนื่อง ผลการศึกษายังสอดคล้องกับงานวิจัยของ Barker & Gump (1964) ที่พบว่า การฝึกทักษะการพูดในกลุ่มช่วยเสริมสร้างความมั่นใจและพัฒนาทักษะการสื่อสารของผู้เรียนได้อย่างชัดเจน ทักษะการสื่อสารเป็นองค์ประกอบสำคัญของทักษะชีวิต (Life Skills) ซึ่งจำเป็นสำหรับการใช้ชีวิตในสังคม ปัจจุบัน องค์การอนามัยโลก (WHO, 1997) ระบุว่าการสื่อสารอย่างมีประสิทธิภาพช่วยให้บุคคลสามารถแก้ไข ปัญหา ป้องกันความขัดแย้ง และสร้างความสัมพันธ์ที่ดีในสังคม

5.3 การทำงานเป็นทีม

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมด้านการทำงานเป็นทีมของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งบ่งชี้ว่า กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์ พระราชามีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่เน้น การทำงานเป็นกลุ่ม ซึ่งเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีม งานวิจัยของ Wilson & Randall (2012) พบว่า การมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นกลุ่ม เช่น ค่ายฝึกอบรมและกิจกรรมกลางแจ้ง สามารถช่วยพัฒนาทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Durlak, Weissberg, & Pachan (2010) ระบุว่า การเรียนรู้ทางสังคมและอารมณ์ ผ่านกิจกรรมกลุ่มสามารถช่วยพัฒนาทักษะทางสังคมและการทำงานเป็นทีมได้ดีขึ้น โดยเฉพาะกิจกรรมที่มีการกำหนดบทบาทหน้าที่ที่ชัดเจน เช่น การเป็นผู้นำกลุ่ม การเป็นผู้ประสานงาน หรือการเป็นผู้ปฏิบัติงาน ศาสตร์พระราชาเน้น ความสามัคคีและการพึ่งพาตนเองร่วมกัน ซึ่งเป็นแนวทางที่สามารถนำมาปรับใช้ในการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมได้ พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช (2550) ทรงมีแนวคิดเกี่ยวกับ "การพัฒนาจากฐานราก" ซึ่งหมายถึงการทำงานร่วมกันโดยยึดหลักความพอเพียง ความสามัคคี และการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Belbin's Team Role Theory (1981) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าการทำงานเป็นทีมนั้นมีประสิทธิภาพมากขึ้นเมื่อสมาชิกมีบทบาทที่แตกต่างกันและสามารถทำงานร่วมกันอย่างสมดุล การพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมต้องอาศัยการฝึกฝนและประสบการณ์ในการทำงานร่วมกัน งานวิจัยของ Tuckman (1965) ได้นำเสนอโมเดล "Four Stages of Team Development" ได้แก่ Forming, Storming, Norming, Performing ซึ่งอธิบายว่า ทีมที่มีประสิทธิภาพต้องผ่านกระบวนการพัฒนา ตั้งแต่การทำความรู้จักกัน การจัดการความขัดแย้ง การสร้างความร่วมมือ ไปจนถึงการทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ งานวิจัยของ Johnson and Johnson (2009) ยังระบุว่า การทำงานเป็นทีมที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัย Positive Interdependence หรือการพึ่งพาซึ่งกันและกัน ซึ่งเป็นแนวคิดเดียวกับปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงที่เน้นการร่วมมือและพึ่งพากันในชุมชน ทักษะการทำงานเป็นทีมเป็นหนึ่งในทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 (OECD, 2018) ซึ่งจำเป็นสำหรับทั้งการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม ผลการวิจัยของ World Economic Forum (2020) พบว่า ความสามารถในการทำงานเป็นทีมเป็นหนึ่งใน 10 ทักษะสำคัญของแรงงานในอนาคต จากผลการศึกษาสามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมลูกเสือและ

ยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชามีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการทำงานเป็นทีมของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวเปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้เรียนรู้จากการทำงานร่วมกับผู้อื่น ฝึกฝนการแบ่งหน้าที่ และพัฒนาความสามัคคีในกลุ่ม

5.4 การตัดสินใจ

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมด้านการตัดสินใจของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งบ่งชี้ว่า กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชามีส่วนช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี การตัดสินใจเป็นกระบวนการสำคัญของทักษะชีวิตที่เกี่ยวข้องกับการแก้ปัญหา การพิจารณาข้อมูล และการเลือกแนวทางที่เหมาะสมในการดำเนินชีวิต (WHO, 1997) กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้รับประสบการณ์ตรงในการฝึกตัดสินใจผ่านสถานการณ์จำลอง เช่น การเดินทางไกล การตั้งแคมป์ และการทำภารกิจเป็นทีม งานวิจัยของ McGrath & MacMillan (2000) ชี้ให้เห็นว่าการเรียนรู้ที่ใช้สถานการณ์จริงช่วยพัฒนาทักษะการตัดสินใจได้ดี เนื่องจากผู้เรียนต้องเผชิญกับปัจจัยที่ซับซ้อน ต้องวิเคราะห์ทางเลือก และตัดสินใจอย่างรวดเร็ว ซึ่งเป็นลักษณะของกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดที่เน้นการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ศาสตร์พระราชามีแนวทางที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะการตัดสินใจ โดยเน้นหลัก “ความมีเหตุผล” (Reasonableness) ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2550) การตัดสินใจที่ดีต้องอาศัย เหตุผล ข้อมูลที่รอบด้าน และความรอบคอบ ซึ่งเป็นแนวคิดที่สามารถบูรณาการเข้ากับการจัดกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดได้ แนวคิดนี้สอดคล้องกับ Tversky and Kahneman (1974) ซึ่งอธิบายว่า การตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพต้องอาศัยกระบวนการคิดวิเคราะห์ ลดอคติ และใช้ข้อมูลเชิงประจักษ์ การฝึกตัดสินใจผ่านกิจกรรมที่ใช้หลักการของศาสตร์พระราชาก็จะช่วยให้ผู้เรียนมีวิจารณญาณที่ดีขึ้นและสามารถตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ การตัดสินใจเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ผ่าน การฝึกฝนอย่างต่อเนื่องและการสะสมประสบการณ์ งานวิจัยของ Kolb (1984) เกี่ยวกับ Experiential Learning Theory (ELT) ระบุว่า การเรียนรู้จากประสบการณ์ช่วยให้ผู้เรียนพัฒนาความสามารถในการตัดสินใจที่ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะการเรียนรู้ที่เกี่ยวข้องกับสถานการณ์จริง นอกจากนี้ Gigerenzer and Todd (1999) ยังพบว่า การพัฒนาทักษะการตัดสินใจที่มีประสิทธิภาพเกิดจากการเผชิญกับสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจซ้ำๆ ซึ่งสอดคล้องกับรูปแบบกิจกรรมของลูกเสือและยุวกาชาดที่ให้ผู้เรียนได้ตัดสินใจในการทำภารกิจและแก้ไขปัญหาอย่างต่อเนื่อง ทักษะการตัดสินใจเป็นหนึ่งใน ทักษะชีวิตที่จำเป็นสำหรับศตวรรษที่ 21 (OECD, 2018) ซึ่งมีความสำคัญต่อทั้งการเรียน การทำงาน และการใช้ชีวิตในสังคม งานวิจัยของ World Economic Forum (2020) พบว่า ความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีเหตุผลเป็นหนึ่งในทักษะที่นายจ้างต้องการมากที่สุดในอนาคต ผลการวิจัยนี้สามารถสรุปได้ว่า กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักศาสตร์พระราชามีประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะการตัดสินใจของนักศึกษาระดับปริญญาตรี เนื่องจากกิจกรรมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียนได้ฝึกวิเคราะห์ข้อมูล คิดอย่างเป็นระบบ และตัดสินใจอย่างมีเหตุผลภายใต้เงื่อนไขที่หลากหลาย

5.5 การบริหารจัดการเวลา

ผลการศึกษาพบว่า ทักษะทางสังคมด้านการบริหารจัดการเวลาของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งแสดงให้เห็นว่ากิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชามีส่วนช่วยเสริมสร้างความสามารถในการจัดการเวลาให้กับนักศึกษาระดับปริญญาตรี การบริหารจัดการเวลาเป็น ทักษะชีวิตที่จำเป็น สำหรับการดำเนินชีวิตในศตวรรษที่ 21 (WHO, 1997) ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถจัดลำดับความสำคัญของงาน วางแผนอย่างมีประสิทธิภาพ และเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน Macan et al. (1990) พบว่า การบริหารจัดการเวลาที่ดีมีความสัมพันธ์โดยตรงกับประสิทธิภาพการเรียนรู้ การทำงาน และความเครียดที่ลดลง นอกจากนี้ งานวิจัยของ Britton and Tesser (1991) ระบุว่า นักศึกษาที่มีทักษะการบริหารเวลาที่ดีมีแนวโน้มที่จะประสบความสำเร็จทางการศึกษาและมีระดับความพึงพอใจในชีวิตที่สูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับผลการศึกษาที่พบว่าผู้เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาทักษะการบริหารเวลาผ่านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกิจกรรมที่มุ่งเน้น การเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง (Experiential Learning) ซึ่งต้องอาศัยการบริหารจัดการเวลาอย่างมีประสิทธิภาพ เช่น การทำภารกิจตามเวลาที่กำหนด เช่น การเดินทางไกล การสร้างค่ายพักแรม หรือการทำภารกิจกลุ่ม การจัดลำดับความสำคัญของงาน ในสถานการณ์ที่ต้องตัดสินใจเลือกแนวทางที่เหมาะสม การวางแผนและกำหนดเป้าหมาย ในการทำกิจกรรมเป็นทีม แนวทางนี้สอดคล้องกับ Covey (1989) ที่กล่าวว่า การบริหารจัดการเวลาที่ดีต้องมีการวางแผนล่วงหน้า กำหนดเป้าหมายที่ชัดเจน และปฏิบัติตามลำดับความสำคัญของงาน ซึ่งเป็นทักษะที่สามารถพัฒนาได้ผ่านกิจกรรมที่ต้องอาศัยการทำงานเป็นทีมและการแก้ปัญหาเฉพาะหน้า ศาสตร์พระราชานั้นหลัก “ความพอประมาณ” และ “การมีเหตุผล” ซึ่งสามารถประยุกต์ใช้ในการบริหารจัดการเวลาได้ โดยเฉพาะแนวคิดเรื่อง “การวางแผนล่วงหน้า” และ “การทำทุกอย่างอย่างค่อยเป็นค่อยไป” ตามปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2550) หลักการนี้สนับสนุนการพัฒนาทักษะการบริหารจัดการเวลาของนักศึกษาในโครงการ โดยช่วยให้พวกเขาเรียนรู้ที่จะใช้เวลาอย่างมีคุณค่า และปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้น การบริหารจัดการเวลาเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อ ความสำเร็จทางการศึกษาและความก้าวหน้าในอาชีพ (Claessens et al., 2007) งานวิจัยของ Zimmerman and Schunk (2011) พบว่า นักศึกษาที่สามารถจัดการเวลาได้ดีมีแนวโน้มที่จะมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนสูงและสามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ Aeon and Aguinis (2017) ยังระบุว่าการพัฒนาทักษะการบริหารเวลาส่งผลต่อประสิทธิภาพการทำงานและความเป็นผู้นำในอนาคต ซึ่งหมายความว่า การพัฒนาทักษะนี้ผ่านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดอาจช่วยเตรียมความพร้อมให้นักศึกษาสำหรับการใช้ชีวิตและทำงานในอนาคตได้ดียิ่งขึ้น

5.6 การคิดอย่างมีวิจารณญาณ

ผลการวิจัยพบว่า ทักษะทางสังคมด้านการคิดอย่างมีวิจารณญาณของกลุ่มตัวอย่างหลังการทดลองมีคะแนนเฉลี่ยสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งสะท้อนถึงผลกระทบเชิงบวกของกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดที่ใช้แนวทางการเรียนรู้ตามหลักสูตรพระราชในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษา

ระดับปริญญาตรี การคิดอย่างมีวิจารณญาณ (Critical Thinking) เป็นทักษะสำคัญในศตวรรษที่ 21 ซึ่งช่วยให้บุคคลสามารถ วิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะความคิดเห็นจากข้อเท็จจริง และตัดสินใจโดยใช้เหตุผล (Facione, 2011) การพัฒนาทักษะนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้และการทำงาน เนื่องจากช่วยให้บุคคลสามารถ แก้ไขปัญหาอย่างมีประสิทธิภาพและตัดสินใจอย่างชาญฉลาด งานวิจัยของ Paul & Elder (2006) ระบุว่า การคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นกระบวนการที่สามารถพัฒนาได้ผ่านกิจกรรมที่ส่งเสริมการวิเคราะห์ สถานการณ์ การตั้งคำถาม และการอภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ซึ่งเป็นองค์ประกอบหลักของกิจกรรม ลูกเสือและยุวกาชาด กิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดเป็นกระบวนการเรียนรู้ที่เน้น การแก้ปัญหาผ่าน ประสบการณ์ตรง (Problem-Based Learning) และการทำกิจกรรมเป็นทีม ซึ่งช่วยส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถ วิเคราะห์สถานการณ์และแก้ปัญหาอย่างเป็นระบบ ผ่านภารกิจต่าง ๆ เช่น การเดินทางไกล การวางแผน ทำอาหารในค่าย หรือการแก้ไขสถานการณ์จำลอง ฝึกการตัดสินใจโดยใช้ข้อมูลและเหตุผล เช่น การเลือกวิธี แก้ปัญหาในการกิจหรือการจัดสรรทรัพยากรให้เหมาะสม อภิปรายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อนร่วม ทีม ซึ่งช่วยพัฒนาทักษะการให้เหตุผลและการมองปัญหาจากหลายมุมมอง แนวทางนี้สอดคล้องกับงานวิจัย ของ Brookfield (2012) ที่พบว่า การเรียนรู้ผ่านประสบการณ์และการทำงานเป็นทีมสามารถช่วยพัฒนา ทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ศาสตร์พระราชาส่งเสริม แนวคิดการพึ่งพาตนเอง การมีเหตุผล และการพิจารณาผลกระทบของการตัดสินใจ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาทักษะการคิด อย่างมีวิจารณญาณ (พระบาทสมเด็จพระปรมินทรมหาภูมิพลอดุลยเดช, 2550) จากแนวคิดเหล่านี้ นักศึกษา ที่เข้าร่วมโครงการสามารถพัฒนาทักษะการคิดเชิงวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างมีประสิทธิภาพผ่านกิจกรรม ลูกเสือและยุวกาชาดได้อย่างมีประสิทธิภาพ งานวิจัยของ Halpern (1998) ชี้ให้เห็นว่า นักศึกษาที่มีทักษะ การคิดอย่างมีวิจารณญาณมักมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่ดีขึ้นและสามารถแก้ไขปัญหาในการทำงานได้ดียิ่งขึ้น นอกจากนี้ งานวิจัยของ Ennis (2018) ยังระบุว่า ความสามารถในการคิดอย่างมีวิจารณญาณเป็นปัจจัยสำคัญ ที่ส่งผลต่อความสำเร็จในวิชาชีพ โดยเฉพาะในสาขาที่ต้องการการวิเคราะห์และการตัดสินใจอย่างแม่นยำ เช่น วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การบริหารจัดการ และการศึกษา

สรุป

คะแนนเฉลี่ยทักษะทางสังคมของนักศึกษาหลังการทดลองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในทุกด้าน แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลักสูตรพระราชาส่งผลต่อการพัฒนาทักษะทางสังคม อย่างรอบด้าน โดยช่วยเสริมสร้าง การแก้ปัญหา การสื่อสาร การทำงานเป็นทีม การตัดสินใจ การบริหาร จัดการเวลา และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งเป็นทักษะสำคัญสำหรับการดำเนินชีวิตและการทำงานใน อนาคต ดังนั้น การบูรณาการหลักสูตรพระราชากับกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดจึงเป็นแนวทางที่มี ประสิทธิภาพในการพัฒนาทักษะชีวิตของนักศึกษาอย่างยั่งยืน.

6. ข้อจำกัดของการวิจัย

กลุ่มตัวอย่างที่จำกัดเฉพาะนักศึกษามหาวิทยาลัยการกีฬาแห่งชาติ ความหลากหลายของผู้เรียน

ระยะเวลาศึกษาที่ไม่ครอบคลุมผลลัพธ์ระยะยาว ความเฉพาะเจาะจงของเนื้อหาและบริบทในการประยุกต์ใช้ ศาสตร์พระราชา และข้อจำกัดของเครื่องมือวัดที่อาจไม่สะท้อนพฤติกรรมจริงได้อย่างครบถ้วน

7. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

6.1 การศึกษาควรขยายกลุ่มตัวอย่างให้ครอบคลุมกลุ่มนักศึกษาจากสาขาวิชาอื่น ๆ หรือจากมหาวิทยาลัยอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบผลลัพธ์และตรวจสอบความสามารถในการพัฒนาทักษะทางสังคมในบริบทที่หลากหลาย

6.2 การติดตามผลระยะยาว: ควรมีการติดตามผลการพัฒนาในระยะยาวหลังการทดลอง เพื่อดูผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อทักษะทางสังคมของนักศึกษาในระยะเวลาต่อเนื่องและทดสอบว่าผลลัพธ์ที่ได้จากการทดลองยังคงอยู่หรือไม่

8. องค์ความรู้ที่ได้รับ

การพัฒนาทักษะทางสังคมและทักษะชีวิตของนักศึกษาผ่านกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดตามหลัก ศาสตร์พระราชา ซึ่งช่วยเสริมสร้างทักษะต่าง ๆ เช่น การคิดอย่างมีวิจารณญาณ การตัดสินใจ การทำงานเป็น ทีม และการบริหารจัดการเวลา โดยการบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในกิจกรรมเหล่านี้ ทำให้นักศึกษาสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืนในชีวิตประจำวัน

เอกสารอ้างอิง

- กรมการลูกเสือ. (2561). *คู่มือการจัดกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาด*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การลูกเสือ.
- กองกิจการลูกเสือและยุวกาชาด สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2561). *แนวทางการจัดกิจกรรมลูกเสือและยุวกาชาดในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ทองดี พรหมสุวรรณ. (2565). การพัฒนาทักษะชีวิตของนักเรียนผ่านกิจกรรมลูกเสือในศตวรรษที่ 21. *วารสารครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่*, 19(3), 45–58.
- พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดช. (2552). *หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง*. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์มูลนิธิชัยพัฒนา.
- ศูนย์คุณธรรม (องค์การมหาชน). (2561). *คู่มือการส่งเสริมคุณธรรมในสถานศึกษา*. กรุงเทพฯ: พรินท์เทค เทคโนโลยี.
- เฉลิมชัย ยอดแก้ว. (2563ก). การบูรณาการหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะชีวิต. *วารสารการศึกษาเพื่อการพัฒนา*, 12(1), 55–70.
- เฉลิมชัย ยอดแก้ว. (2563ข). การประยุกต์หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงในการจัดการเรียนรู้. *วารสารวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย*, 15(1), 89–100.
- Aeon, B., & Aguinis, H. (2017). It's about time: New perspectives and insights on time

- management. *Academy of Management Perspectives*, 31(4), 309–330.
- Baker, M., & Fraser, C. (2005). Facilitating learning in problem-based settings. *Educational Psychology Review*, 17(1), 47–63.
- Bandura, A. (1997). *Self-efficacy: The exercise of control*. New York: W.H. Freeman.
- Barrows, H. S. (1986). A taxonomy of problem-based learning methods. *Medical Education*, 20(6), 481–486.
- Barker, R. G., & Gump, P. V. (1964). *Big school, small school: High school size and student behavior*. New York: Stanford University Press.
- Belbin, R. M. (1981). *Management teams: Why they succeed or fail*. New York: Butterworth-Heinemann.
- Britton, B. K., & Tesser, A. (1991). Effects of time-management practices on college grades. *Journal of Educational Psychology*, 83(3), 405–410.
- Brookfield, S. D. (2012). *Teaching for critical thinking: Tools and techniques to help students question their assumptions*. New York: Jossey-Bass.
- Claessens, B. J., van Eerde, W., Rutte, C. G., & Roe, R. A. (2007). A review of the time management literature. *Personnel Review*, 36(2), 255–276.
- Covey, S. R. (1989). *The 7 habits of highly effective people: Powerful lessons in personal change*. Free Press.
- Dewey, J. (1938). *Experience and education*. New York: Macmillan.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., Dymnicki, A. B., Taylor, R. D., & Schellinger, K. B. (2011). The impact of enhancing students' social and emotional learning: A meta-analysis of school-based universal interventions. *Child Development*, 82(1), 405–432.
- Durlak, J. A., Weissberg, R. P., & Pachan, M. (2010). A meta-analysis of after-school programs that seek to promote personal and social skills in children and adolescents. *American Journal of Community Psychology*, 45(3–4), 294–309.
- Ennis, R. H. (2018). Critical thinking across the curriculum: A vision. *Topoi*, 37(1), 165–184.
- Ericsson, K. A., Krampe, R. T., & Tesch-Römer, C. (1993). The role of deliberate practice in the acquisition of expert performance. *Psychological Review*, 100(3), 363–406.
- Facione, P. A. (2011). *Think critically*. New York: Pearson.
- Gigerenzer, G., & Todd, P. M. (1999). *Simple heuristics that make us smart*. New York: Oxford University Press.
- Goleman, D. (1995). *Emotional intelligence: Why it can matter more than IQ*. New York:

- Bantam Books.
- Halpern, D. F. (1998). Teaching critical thinking for transfer across domains. *American Psychologist*, 53(4), 449–455.
- Huffman, D., & Skoglund, T. (2018). Problem-solving skills and experiential learning. *Journal of Applied Psychology*, 105(2), 289–301.
- Johnson, D. W., & Johnson, R. T. (2009). *Joining together: Group theory and group skills*. New York: Pearson.
- Kolb, D. A. (1984). *Experiential learning: Experience as the source of learning and development*. Englewood Cliffs, NJ: Prentice Hall.
- Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*, 30(3), 607–610.
- Macan, T. H., Shahani, C., Dipboye, R. L., & Phillips, A. P. (1990). College students' time management: Correlations with academic performance and stress. *Journal of Educational Psychology*, 82(4), 760–768.
- McGrath, R. G., & MacMillan, I. C. (2000). *The entrepreneurial mindset: Strategies for continuously creating opportunity in an age of uncertainty*. New York: Harvard Business Press.
- OECD. (2018). *The future of education and skills: Education 2030*. Paris: OECD Publishing.
- Paul, R., & Elder, L. (2006). *Critical thinking: Learn the tools the best thinkers use*. New York: Pearson.
- Rogers, C. R. (1951). *Client-centered therapy: Its current practice, implications, and theory*. Boston: Houghton Mifflin.
- Scouting and Leadership Development Institute. (2020). The effects of scouting activities on leadership and communication skills. *Journal of Youth Development*, 35(2), 15–29.
- Smith, T., & Fey, R. (2000). Teamwork training and social skills development. *Journal of Social Psychology*, 140(2), 273–285.
- Tuckman, B. W. (1965). Developmental sequence in small groups. *Psychological Bulletin*, 63(6), 384–399.
- Tversky, A., & Kahneman, D. (1974). Judgment under uncertainty: Heuristics and biases. *Science*, 185(4157), 1124–1131.
- United Nations. (2024, December 12). *Transforming our world: The 2030 agenda for sustainable development*. <https://sdgs.un.org/2030agenda>

- Wilson, J. R., & Randall, L. R. (2012). The impact of team-based learning on students' collaborative skills. *Journal of Educational Psychology*, 104(3), 577–590.
- World Economic Forum. (2020). *The future of jobs report 2020*. Geneva: World Economic Forum.
- WHO (World Health Organization). (1997). *Life skills education for children and adolescents in schools*. Geneva: WHO.
- Zimmerman, B. J., & Schunk, D. H. (2011). *Self-regulated learning and academic achievement: Theoretical perspectives*. New York: Routledge.